

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU
Č.j.0535/201/ZSHKH

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

IČO: 70 836 205

PŘEDKLADATEL: ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČÁSLAV, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
HUSOVA 526, 286 01 ČÁSLAV

KONTAKTY: Telefon: 327 312 833

725 434 512

Web: <http://www.zscaslav-husova.cz>

ŘEDITELKA ŠKOLY: Mgr.Bc.Marika Jelínková

ZPRACOVAL: Irena Kosová - vychovatelka školní družiny

Mgr. Jana Čapková - koordinátor ŠVP

DATUM PLATNOSTI: 01.09.2018

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2. CHARAKTERISTIKA, UMÍSTĚNÍ, VYBAVENÍ ŠD, PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ.....	6
3. BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ	7
4. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	7
5. CHARAKTERISTIKA DĚTÍ	7
6. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	7
7. VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI	8
7.1 Člověk a jeho svět	8
7.1.1 Místo, kde žijeme	8
7.1.2 Lidé kolem nás.....	8
7.1.3 Lidé a čas	8
7.1.4 Rozmanitosti přírody	9
7.1.5 Člověk a jeho zdraví	9
7.2 Informační a komunikační technologie	10
7.2.1 Základy práce s počítačem	10
7.2.2 Vyhledávání informací a komunikace	10
komunikace s internetem/	10
7.2.3 Zpracování a využití informací	10

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

práce s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru/. Informační gramotnost již u dětí od 7 let.....	10
7.3 Umění a kultura	10
7.3.1 Výtvarná výchova.....	10
8. CÍLE ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY	11
9. KLÍČOVÉ KOMPETENCE.....	11
9.1 Kompetence k učení:.....	11
9.2 Kompetence k řešení problému:.....	11
9.3 Komunikativní kompetence:	11
9.4 Činnostní a občanské kompetence:	12
9.5 Kompetence k trávení volného času:.....	12
10. PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A ČINNOSTÍ VE ŠKOLNÍM ROCE	12
10.1 1. blok – PODZIM Září, říjen, listopad	13
10.1.1 Náměty činností v průběhu podzimu:.....	13
10.1.2 Září	13
10.1.3 Říjen	14
10.1.4 Listopad	14
10.1.5 Doporučená literatura:	14
10.1.6 Celodružinové akce:	14
10.2 2.blok – ZIMA Prosinec, leden, únor.....	15
10.2.1 Náměty činností:	15
10.2.2 Prosinec.....	15

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

10.2.3	Leden.....	15
10.2.4	Únor.....	15
10.3	3. blok JARO Březen, duben, květen.....	16
10.3.1	Náměty činností:.....	16
10.3.2	Březen.....	16
10.3.3	Duben.....	16
10.3.4	Květen.....	17
10.4	4. blok LÉTO Červen.....	17
10.4.1	Náměty činností:.....	17
10.4.2	Červen.....	17
11.	Autoevaluace ve školní družině.....	18

2. CHARAKTERISTIKA, UMÍSTĚNÍ, VYBAVENÍ ŠD, PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ

Školní družina je součástí Základní školy, nachází se v prvním podlaží školní budovy.

Pro svou činnost využívá 3 místnosti. Vstupní místnost slouží jako šatna k odkládání svršků, druhá místnost slouží jako kancelář vychovatelky, třetí je vyčleněna jako herna. Družinové děti mohou využít k pohybovým aktivitám gymnastický sál ve škole, školní počítačovou učebnu, kde je zaveden internet a místnost s interaktivní tabulí.

Stravování dětí probíhá ve školní jídelně Základní školy Čáslav, nám. Jana Žižky z Trocnova 182, žáci tedy musí docházet.

Pitný režim je zajišťován vlastními zdroji žáků.

Materiální podmínky jsou dobré.

Provozní doba školní družiny je stanovena od 10.³⁰ hod. do 15.⁰⁰ hod. Podrobněji – Vnitřní řád školní družiny.

Činnost školní družiny je přednostně určena pro žáky 1. stupně. Na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky je žák zařazen ředitelem školy do zájmového vzdělávání ve školní družině. Je přijat a vztahují se na něj veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání.

K zápisu do školní družiny se zákonný zástupce dostaví 1. den zahájení nového školního roku. Ten platí i pro děti, které v uplynulém roce družinu navštěvovaly.

Zájmové vzdělávání je poskytováno bezúplatně vzhledem k sociální situaci zákonných zástupců.

3. BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ

Vychovatelka školní družiny na začátku školního roku všechny žáky seznámí s nebezpečím ohrožující jejich zdraví a bezpečnost, což je součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu.

Zajišťují bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální.

Konkrétní poučení je podrobně popsáno v dokumentu **Vnitřní řád školní družiny**.

4. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanou vychovatelkou, která má pedagogické vzdělání a praxi v oboru.

Má znalosti práci s počítačem, komunikace pomocí internetu, tělovýchovná činnost, výtvarná činnost, práce s keramickou hlinou a jiné nekonvenční techniky, základy ručních prací a vaření.

5. CHARAKTERISTIKA DĚTÍ

Program školní družiny je koncipován pro 14 dětí, které bydlí ve městě a někteří dojíždí z okolních vesnic.

Vzděláváme děti 1. až 9. ročníku.

6. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Pravidelně se podílíme na akcích organizovaných školou.

7. VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI

7.1 Člověk a jeho svět

7.1.1 **Místo, kde žijeme**

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy /knihovna, obecní úřad, městská policie, požární zbrojnice/, orientace v prostoru a čase /odhadnout vzdálenost v čase, kopec, vrchol, úpatí/, beseda o našem městě – historie.

Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova. /Kompetence činnostní a občanské/.

7.1.2 **Lidé kolem nás**

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimo slovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy /co děti zhlédly, slyšely, práce s internetem – vyhledávání informací/. Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální.

7.1.3 **Lidé a čas**

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků umět využít správně a účelně svůj volný čas /základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit/.

Kompetence k trávení volného času.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

7.1.4 Rozmanitost přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, poznávání, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody /kompetence k učení/.

7.1.5 Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma. Nové pohybové hry v místnosti, v terénu, v tělocvičně, dětská hřiště, dodržování pitného režimu. Výchova ke zdravému životnímu stylu /kompetence sociální, komunikativní, interpersonální, občanské/.

7.2 Informační a komunikační technologie

7.2.1 Základy práce s počítačem

/využití zákl. funkcí, dodržení zákl. pravidel bezpečné práce s hardwarem a softwarem, ochrana dat před poškozením, ztrátou, zneužitím/.

7.2.2 Vyhledávání informací a komunikace

/komunikace s internetem/ .

7.2.3 Zpracování a využití informací

/práce s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru/. Informační gramotnost již u dětí od 7 let.

7.3 Umění a kultura

7.3.1 Výtvarná výchova

Vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání, cestování. Osvojení estetiky – krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Umění se vyjádřit jazykem – DRAMATICKÁ VÝCHOVA, obohacení emocionálního života. /Kompetence komunikativní/. Použití nekonvenčních výtvarných technik, výstavy, módní přehlídky, nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací, návštěvy kina, divadla.

8. CÍLE ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

Rozvoj osobnosti člověka.

Získání všeobecného přehledu /v návaznosti na učivo 1. stupně/.

Pochopení a uplatňování zásad demokracie – ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE /každý má svá práva, ale i povinnosti/.

Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině.

Pochopení a uplatňování principů rovnosti žen a mužů.

Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochrana.

Dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví.

9. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

9.1 Kompetence k učení:

Učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislosti, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

9.2 Kompetence k řešení problému:

Všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

9.3 Komunikativní kompetence:

Ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými – kultivovaně.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

9.4 Činnostní a občanské kompetence:

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí /přírodní i společenské/, dbá na své osobní zdraví i druhých.

9.5 Kompetence k trávení volného času:

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

10. PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A ČINNOSTÍ VE ŠKOLNÍM ROCE

Plán je rozvržen do 4 bloků na 4 roční období: podzim, zima, jaro, léto.

ÚKOLY: budou se plnit průběžně po celý rok, jsou určeny pro věk. kategorii dětí 6 až 15 let.

Pojďte se seznámit, jsme jedna rodina, školní družina – seznamovací a kontaktní hry, osvojíme si pravidla společenského chování.

Namalujeme nejkrásnější zážitek z prázdnin, vzpomínáme na prázdniny, rozhovory, práce s mapou, Vv, Pč - práce.

Na vycházkách budeme poznávat okolí, významné budovy, orientovat se v čase, prostoru, znát pravidla silničního provozu.

Naučíme se správně využít svůj volný čas.

Půjdeme do přírody, kde budeme pozorovat zvířátka, ptáky a jiné živočichy, změny přírody, určovat a chránit přírodu, poznáme hlasy zvířat, zvládneme hádanky a rébusy. Naučíme se znát stromy, rostliny, nasbíráme zvěři žaludy a kaštiny na zimu, přírodniny na Vv a Pč.

Budeme pečovat o své zdraví, hygienu, jíst vitamíny, otužovat se, dodržovat pitný režim, cvičit, trénovat zručnost, každý měsíc se naučíme novou hru v tělocvičně.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Naučíme se základní funkce na počítači, ti pokročilejší zvládnou komunikaci s internetem.

Budeme tvořit výrobky z přírodních materiálů, hrát divadlo, chodit do kina, na výstavy. Zaspíváme si písně na téma: zvířata, příroda.

10.1 1. blok – PODZIM Září, říjen, listopad

10.1.1 Náměty činností v průběhu podzimu:

Všechny výchovné složky se budou prolínat: společensko-vědní, přírodovědná, estetická, pracovní, tělovýchovná, hudebně-pohybová.

Poučení o bezpečnosti, seznamovací hry, orientace v okolí školy, prostoru, čase, malujeme dopravní prostředky, modelujeme, stavíme svůj dům, pokoj. Vycházky do přírody – určujeme, poznáváme, pozorujeme odlet ptactva, výstava ovoce a zeleniny, instalace ptačí budky, podzimní hry – hry pro usměrňování agresivity /komunikativní kruh/, připravujeme zdravé vitamínové nápoje. Pohybové hry v tělocvičně nebo na hřišti, didaktické hry a kvízy – námět podzimu, vyrobíme draka – Drakiáda na hřišti, cvičíme relaxační cviky, základy práce s počítačem a internetem. Vyrábíme různé figurky z kaštanů, žaludů, šípku /přírodniny/, které děti sami nasbíraly.

10.1.2 Září

zajištění organizace šk.roku, zápis, rozdělení úkolů vychovatelce, projednání celoročního plánu ŠD, spolupráce s učiteli

poučení žáků o bezpečnosti ve školní družině, při cestě do školní jídelny, při pohybu po komunikacích

vzpomínáme na prázdniny - výstava prací dětí ŠD, soutěž o nejhezčí výkres, vyhodnocení

návštěva školní knihovny – podporovat četbu u dětí

pohybové aktivity – tělocvična, městská dětská hřiště

pravidelné vycházky po městě – dopravní výchova, poznávání našeho města

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

10.1.3 Říjen

poznávání a pojmenování ovoce a zeleniny /všichni/

Puzzliáda mezi dětmi

zahájení sběrové akce – listí, žaludy, kaštiny (na výtvarné a pracovní činnosti, pro zvířátka na zimu)

„Týden slušného chování“ - dramatizace, dopravní výchova, společenské odpoledne/všichni/
výtvarné a pracovní činnosti – podzim v přírodě, stromy, plody, podzimní dekorace do oken
pohybové aktivity – tělocvična, městská dětská hřiště

10.1.4 Listopad

Halloween

vyhodnocení sběrové soutěže, výrobky z přírodnin

zimní dekorace do oken

vánoční dekorace do oken

Bramboriáda ve ŠD - týden s naší základní potravinou /hry, soutěže, VV činnosti/všichni/

10.1.5 Doporučená literatura:

366 příběhů z přírody a ještě něco navíc /A.M. Dalmaisová/; Ekologická výchova v mateřských školách; Atlasy ptáků a zvířat, Náš les /I. Maráková/; Pranostiky na celý rok /M. Beztajovský/; Lidové obyčeje – jaro, léto, podzim, zima /A. Erkert/; Hry pro usměrňování agresivity /V. Krumphanzlová/; Knížka pro chytré děti, časopis Sluníčko.

10.1.6 Celodružinové akce:

Náměty činností:

Seznámení se školním řádem školní družiny, organizací práce, poučení o bezpečnosti.

Dbát na osobní hygienu, čistotu oblečení. Utužovat kamarádské vztahy s ostatními dětmi.

Zacházet slušně s vybavením a pomůckami ve školní družině, úmyslně nic neničit.

Poznáváme naše město. Bezpečnost na komunikacích. Práce na PC.

10.2 2.blok – ZIMA Prosinec, leden, únor

10.2.1 Náměty činností:

Otužování, pozorování ptáků v zimě, život okolo ptačí budky a co do krmítka. Která zvířata spí v zimě, Mikuláš - příprava masek na čertovskou diskotéku. Vánoce. Hra na lékaře – dramatizace různých situací, umět ošetřit drobná poranění, beseda o knize, práce s papírem /barevné čtverečkování, vázání uzlů/, trénujeme základní funkce na počítači, modelujeme z plastelíny /symboly Vánoc a přírody/. Sledování v TV přírodovědných pořadů. Práce na PC.

Celodružinové akce:

10.2.2 Prosinec

vánoční výzdoba interiéru školní družiny – práce dětí /všichni/
čertovský týden – výroba čertů, strašení, čertovská diskotéka /všichni/
výroba dárků k Vánocům
vánoční besídka – cukroví, tradice, koledy
knihy, filmy s vánoční tematikou

10.2.3 Leden

výtvarné a pracovní činnosti na téma „Zima“
„Týden Bořka Šikuly,, - stavebnice, malá kadeřnice /všichni/
soutěž – „Legrační sněhulák“
turnaj v kuželkách /všichni/
ošetření drobných poranění
pohybové aktivity – tělocvična

10.2.4 Únor

„Týden bystrých hlaviček,, - hlavolamy, kvízy, hádanky – také přírodovědné, co si pamatujeme z podzimu.
beseda o knize
vycházky do okolí školy, pozorujeme změny v přírodě, ptactvo, zvěř
turnaj – stolní hry /Člověče nezlob se, Dáma/
pohybové aktivity – tělocvična, městské dětská hřiště
„ Zimní olympiáda“ – dle podmínek počasí

10.3 3. blok JARO Březen, duben, květen

10.3.1 Náměty činností:

Vycházky městem a okolní přírodou, pozorování změn, určování prvních jarních květin, rozhovory o počasí – koloběh vody v přírodě, zvířata a jejich mláďata.

Symbyly Velikonoc – tradice, pracovní a výtvar. techniky, výrobky, písničky o jaru, hry.

Ekologická výchova – ochrana přírody – akce v terénu (poznáváme ptáky, kteří přiletěli z teplých krajín, poznáváme nejběžnější stromy).

Jarní dekorace, výzdoba.

Povídání a oblékání, jak se mění šatník s ročním obdobím, hra „Na řemeslníky,, - profese rodičů, známých /pekaři – jejich produkty, modelování, s čím kdo pracuje/.

Sportujeme na hřišti /Den dětí/.

Práce na PC.

Celodružinové akce:

10.3.2 Březen

„Týden se zvířátky,, - práce s Encyklopediemi, PC, návštěva Zverimexu.
družinové „DOREMI,, - pěvecká soutěž /všichni/

jarní přírodovědné vycházky, tématicky zaměřené (návštěva Zverimexu)

výtvarné a pracovní činnosti na téma „Jaro“

jarní výzdoba prostor ŠD

pohybové aktivity – tělocvična

10.3.3 Duben

„Týden naší přírody,, - sázení rostlin, přírodní koutek, výpravy za poznáním – práce s atlasem rostlin, soutěže na dané téma

velikonoční tradice, výzdoba, dekorace (ukázky, výroba)

profese rodičů, další, které známe

pohybové aktivity – tělocvična, městská dětská hřiště

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

10.3.4 Květen

móda – oblékání, doplňky

„Týden plný radosti“ - aktivity na přání dětí, nejoblíbenější hry, soutěže

pohybové aktivity – městská dětská hřiště

výstava našich prací

využití nabídky Muzea, Výstavní síně v Čáslavi

10.4 4. blok LÉTO Červen

10.4.1 **Náměty činností:**

Přírodovědné vycházky s cílem poznat doupeř, pelech, hnízdo, na louce znát nejběžnější rostliny /výtvarné paletky/. Četba knih o přírodě /Ferda mravenec a.j./, pozorování včel . včelí matka, dělnice, trubci – rozdíl. Poznáváme ptactvo kolem nás, poučení dětí o bezpečnosti při koupání, opalování, bouřce, sběru lesních plodin.

Slavnostní ukončení docházky dětí do ŠD, odměny – stručná charakteristika dítěte, jeho zapojení do činností ve ŠD, poučení o bezpečném chování dětí v době letních prázdnin. Práce na PC.

Celodružinové akce:

10.4.2 **Červen**

výtvarné a pracovní činnosti na téma „Léto“

„Týden splněných přání,, - týden naruby, vychází přímo z aktuálních přání dětí

Den dětí v DDM – soutěže

výstava prací dětí ŠD v prostorách školy /propagace zájmové činnosti/

slavnostní vyhodnocení pilných a úspěšných dětí /individuálně/

pohybové aktivity – městská dětská hřiště

Průběžně během školního roku účast ve výtvarných soutěžích (dle nabídek).

Aktuálně zařazeny další činnosti.

V případě únavy dětí jsou vyhrazeny změny v činnostech.

11. AUTOEVALUACE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Hodnocení, zpětná vazba vychovatelky ve výchovném procesu.

1/ Motivace – vstupní, průběžná, závěrečné hodnocení

2/ Zvolené metody, pomůcky, kterými byly zájmové činnosti řízeny

3/ Obsah byl poutavý, přitažlivý pro děti

4/ Očekávané výstupy – jsou žáci schopni využít poznatky, které v průběhu roku získávají – rozhovory, kvízy, ankety /kompetence/

Při sestavování celoročního plánu vychovatelka vycházela z činností, které byly v loňském roce úspěšné a v rámci autoevaluace některé postupy zopakujeme. Podle podmínek a nabídky rodičů pro děti zařadíme nové, atraktivní činnosti /akce/.